

خیالمان از امنیت مساجد راحت است

حسین اسماعیل سنگری، مدیر پایگاه بازار جهانی تبریز در رابطه با مساجد بازار تبریز و اقدامات صورت گرفته در آن بویژه اقداماتی درخصوص جلوگیری از وقوع خطرات احتمالی چون آتش سوزی به جام جم می گوید: باتوجه به این‌که مجموعه بازار تبریز از مصالح بنایی سنتی چون آجر- چوب ساخته شده و از جانب بازاریان تمهیدات لازم و کافی جهت ایمن‌سازی بازار صورت نمی‌گیرد، هرآن احتمال وقوع آتش سوزی و دیگر حوادث غیرمترقبه وجود دارد که همه اینها بازار تبریز را تهدید می‌کنند.

اما پایگاه میراث جهانی بازار و سازمان میراث فرهنگی استان تمهیدات لازم از جمله نصب شیرهای هیدرانت- سیستم اعلان حریق هوشمند اتحاد کرده تا به هنگام وقوع آتش‌سوزی تاحدود زیادی جلوی خسارات احتمالی گرفته شود.

وی می‌افزاید: به تازگی با شرکت دانش بنیان قراردادی منعقد کردیم که در صورت تأیید طرح و کمک نهادهایی چون آتش نشانی و شهرداری و فرمانداری و مساعدت همه جانبه بازاریان این سیستم اعلان حریق هوشمند به صورت پایلوت در سرای دودری اجرا شود تا اگر جواب داد در سراسر بازار این طرح عملیاتی شود.

همچنین به منظور بالا بردن ضریب ایمنی بازار اقدامات دیگری چون نصب شیرهای هیدرانت در هر ۱۰۰ قدم در بازار یا همکاری آتش نشانی و کف سازی سنگی به‌جای آسفالت که اشتعالزاست صورت گرفته و امیدواریم هنگام وقوع حادثه میزان خسارات را به حداقل برسانیم.

به گفته وی، هم اکنون تمامی مساجد بازار کماکان فعالند و موردی دال بر غیرفعال بودن مسجدی مشاهده نشده است.

تخریب سنگ نگاره های چندهزارساله باگازوئیل

تعدادی از سنگ نگاره های چندهزارساله منطقه دیزدر شهرستان طریقه شاندیز در خراسان رضوی طی چندروز گذشته توسط عوامل انسانی به عمد نابود شدند. رضا سلیمان نوری، رئیس هیات مدیره انجمن توسعه گردشگری چهارباغ خراسان با اعلام این خبر به جام جم می‌گوید: طی چندهفته گذشته اخباری مبنی بر نابودی

یک بازار پر از اذان

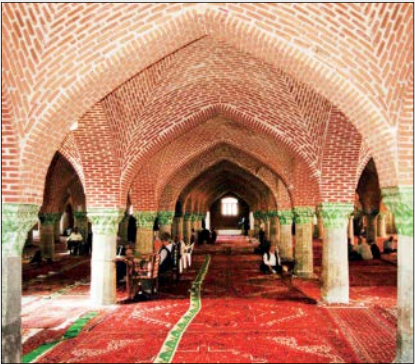
بازار تبریز ۳۱مسجد قدیمی دارد که برزیبایی و تحیر این بنای جهانی افزوده‌اند

✎ این روزها شاید کمتر کسی در کشورمان باشد که نداند بازار جهانی تبریز یکی از زیباترین بازارهای تاریخی ایران و بزرگ‌ترین بازار سرپوشیده جهان است؛ بازاری که در سال ۱۳۵۴ ثبت ملی شد و در مرداد ماه ۱۳۸۹ در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید و در زمره بهترین میراث بشریت قرار گرفت. اما این مجموعه تاریخی گردشگری هنوز برای خیلی‌ها ناشناخته است؛ حتی کسانی که از آن بازدید کرده‌اند و بی گمان خیلی‌ها نمی‌دانند که این بازار بزرگ، تنها مجموعه‌ای از راسته‌ها و دالان‌ها و تیمچه‌ها و حجره‌ها نیست و در گستره حدود یک کیلومتر مربعی خود علاوه بر ۵۰۰ هزار و ۴۰۰ شغل را دربر می‌گیرد، ۱۶۰ سازه زیبای تاریخی دیگر شامل مساجد، حمام‌ها، مدرسه‌ها و کاروانسراها را در خود جای داده است؛ سازه‌هایی که در کنار راسته‌ها و حجره‌های متنوع و رنگارنگ، بازار تبریز را به مجموعه تاریخی فرهنگی گردشگری عظیم و بی نظیر در جهان تبدیل و ظرفیت بی نظیری برای جذب گردشگر از سراسر جهان در شمال غربی کشورمان ایجاد کرده است. چشم ما اما این بار مساجد تاریخی بازار را گرفته است. بازار جهانی تبریز ۳۱ مسجد دارد که این تعداد مسجدهای تاریخی در ابعاد و اندازه‌ها و طراحی‌های مختلف، بازار تبریز را به بازاری متفاوت با هر بازاری در هر گوشه جهان تبدیل کرده و همین هم بهانه‌ای شده تا دوباره سراغش برویم.

مساجد بازار سنتی تبریز مانند دیگر بازارهای قدیمی کشور علاوه براین‌که محل عبادت بازاریان و اصناف و کسبه بوده، محل تجمع آنها و تبادلات فرهنگی و اجتماعی و حتی سیاسی اصناف بوده و بسیاری از فعالیت‌های اجتماعی بازاریان در این مکان‌های مقدس رقم می‌خورده است. از سویی تعصبات دینی و الگوی موجود در بازار باعث می‌شود تقریباً اکثر اهالی و کسبه به نوعی در مرمت و بازسازی مساجد سهیم باشند، طوری‌که هم اکنون از حدود ۳۱ مسجد تاریخی موجود در مجموعه بازار بزرگ تبریز تقریباً همه آنها فعالند و کماکان به فعالیت‌های مذهبی و علمی و حتی

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

✎ **مسجدی با ۸۰ گنبد ضربی و ۶۳ ستون** مسجد جامع روبه روی بازار نجاران، بزرگ‌ترین مسجد تبریز واقع شده است. روی سردر ورودی مسجد تاریخ بنا سال ۹۸۸ هجری قمری ذکر شده که البته حدود ۲۵۰ سال پیش و بعد از وقوع یک زمین لرزه مهیب، این مسجد نیز تخریب شد و دوباره مورد بازسازی قرار گرفت. مهم‌ترین ویژگی این مسجد، یک شبستان بزرگ با ۸۰ گنبد ضربی آجری و ۶۳ ستون سنگی است. البته برخی از ستون‌ها حالت خمیدگی به خود گرفته‌اند

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

مسجد جامع تبریز، یکی از زیباترین مساجد ایران و بزرگ‌ترین مسجد سرپوشیده جهان.

نگاره‌های باستانی محدوده دیزدر تخریب شوند. به گفته وی درحال حاضر با تلاش فعالان میراثی و هماهنگی آنان با مدیران میراث فرهنگی، یگان حفاظت میراث در منطقه مستقر شده تا جلوی تخریب بیشتر این یادگارهای نیاکانی توسط معدنکاران گرفته شود.